

3.2 จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและกำหนดรับคืนภายใน 15 วัน โดยไปขอรับแบบสอบถามคืนที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในช่วงรับส่งหนังสือของโรงเรียน กรณีแบบสอบถามไม่ได้รับคืนตามกำหนด ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างตรวจนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต

2

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

5.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 116)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
หรือระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้
สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)
(บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 130)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อที่พิจารณาใน
r - distribution

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแต่ละคน

$\sum Y$ แทน คะแนนรวมในแต่ละข้อกระทงของผู้ตอบแบบสอบถาม

Σ แทน ผลรวม

5.1.3 สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 :
116)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5.2 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

5.2.1 การหาร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 122)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

- เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5.2.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 123)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

- เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูล

5.2.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม

ศรีสะอาด. 2554 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5.2.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้ F – test (F Test One Way) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2551 : 67-78)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

- เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ F

MSb แทน ค่าประมาณของความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม
 (Mean square between groups)

MSw แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 (Mean square within groups)

5.2.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'
 เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่เป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe') ซึ่งมีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 117)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K - 1)}$$

เมื่อ M_1 และ M_2	แทน	ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง
n_1 และ n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่นำมาทดสอบ
$df = (K-1), (K-2)$	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการศึกษาชั้นปฐมวัย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในครั้งนี้ได้ทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูแกนนำในโรงเรียนที่เป็นต้นแบบการสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน คือ

- 1.1.1 นายเกษม สิงห์สุพรรณ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม
- 1.1.2 นายปิยวัฒน์ บุญบรรจง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิ

พิสัย

- 1.1.3 นายพิชัย ชูสุวรรณ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านห้วยหิน
- 1.1.4 นายจตุรนต์ ปะกิน่าหัง ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลนคร

จำปาศรี

- 1.1.5 นายวิฑูล พันเทศ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย

1.2 ครูแกนนำปฐมวัย จำนวน 5 คน คือ

1.2.1 นางพรณีภา ชำมณี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลพัยคณภูมิพิสัย

1.2.2 นางจุฬาพันธ์ นัยวัฒน์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม

1.2.3 นางประดับ สุวรรณมูล ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยหิน

1.2.4 นางราตรี สีหามัญทอง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี

1.2.5 นางชโลธร เหล่าศรี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 90)

2.1 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการสัมภาษณ์

2.1.2 สร้างคำถามให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ให้ครอบคลุม

2.1.3 เรียงข้อคำถามตามลำดับ ตามหัวข้อที่ได้วางโครงสร้างไว้

2.1.4 ปรับปรุง แก้ไข ข้อคำถามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

2.1.5 เลือกประเด็นข้อคำถามที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่ง

ประกอบด้วย

1) ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดฝึกรอบมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

2) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย การปลูกต้นไม้ ตัดหญ้า ทาสีอาคารเรียน สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

3) ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการที่ครบถ้วนของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

4) ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

5) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างชัดเจนได้ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ท่านมีข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมให้มีการให้ครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นประจำได้ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการอย่างไร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการรวบรวมข้อมูลตามประเด็นการสัมภาษณ์ แล้วนำผลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) (สุภางค์ จันทวานิช, 2555 : 131)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จากการสัมภาษณ์ประกอบกับเอกสารอื่น ๆ (สุภางค์ จันทวานิช, 2555 : 144)

5. การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจึงนำเสนอในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) (สุภางค์ จันทวานิช, 2555 : 131)